

**ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
філії «Слобожанський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Олександр ЛИСЕНКО

2026 року

**ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)
Миргородського надлісництва філії «Слобожанський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
на 2026 рік**

Миргород - 2026

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальна інформація про Миргородське надлісництво філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України»	5
1.1. Організаційна структура	5
1.2. Право власності на користування	10
1.3. Зобов'язання щодо FSC®	11
1.4. Опис території Миргородського надлісництва філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України»	11
2. Цілі ведення господарства	12
2.1. Стратегічні цілі	12
2.2. Оперативні плани	12
2.3. Шляхи досягнення	12
2.4. Залученість в місцеву економіку	13
3. Характеристика лісових ресурсів	14
3.1. Розподіл площі за категоріями	14
3.2. Особливості ландшафту	15
3.3. Економічні аспекти	17
4. Екологічні цінності	18
4.1. Виявлення та картування	18
4.2. Режим охорони	19
5. Природоохоронні заходи	19
5.1. Збереження біорізноманіття	19
5.2. Охорона раритетних видів	20
5.3. Водоохоронні зони	25
5.4. Ґрунтозахисні заходи	26
5.5. Оцінка впливу на довкілля	27
6. План господарських заходів	28
6.1. Розрахункова лісосіка	29
6.2. План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок	29
6.3. Лісовідновлення та лісорозведення	30
6.4. Охорона лісів від пожеж	30
6.5. Захист лісу від шкідників і хвороб	31
6.6. Господарська діяльність Миргородського надлісництва філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України» на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості, у тому числі вибухонебезпечними предметами	33
6.7. Дотримання принципу невиснажливості	34
7. Моніторинг лісів	36
7.1. Методика моніторингу	36
7.2. Періодичність	41
7.3. Показники	42
7.4. Документування результатів, у тому числі картування	42
8. Соціальні аспекти	42

8.1. Права працівників, гігієна та безпеки праці, гендерна рівність, як це визначено в принципі 2	42
8.2. Охорона праці	43
8.3. Взаємодія з громадами	44
8.4. Вирішення конфліктів	45

ВСТУП

В сучасних умовах ринкової конкуренції, інтенсифікації та прискорення темпів науково-технічного прогресу основне місце належить вирішенню проблем ефективності економічної системи. Ефективність, як економічна мета суспільного розвитку - це відношення фінансових результатів, соціальних наслідків та економічних ефектів до витрат, з ними пов'язаних, що виражаються у грошовій формі.

План заходів по веденню лісового господарства або лісоуправління передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основна із яких – підвищення ефективності виробництва, або диверсифікація, впровадження якої зумовлено такими чинниками, як труднощами становлення нових економічних відносин та недосконалістю законодавчих актів у державі, необхідністю подолання суперечностей між екологічними, економічними і соціальними цілями, необхідністю забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісових ресурсів, корисних властивостей лісу та інше.

1. Загальна інформація про Миргородське надлісництво філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

1.1 Організаційна структура

Миргородське надлісництво філії «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Миргородське надлісництво) розташоване в центральній частині Полтавської області на території чотирьох адміністративних районів: Миргородський, Лубенський, Полтавський та Кременчуцький.

Організаційна структура Миргородського надлісництва складається з 18 лісництв (Комишнянське, Гоголівське, Яреськівське, Великобагачанське, Псільське 1, Хорольське, Оржицьке, Калайдинцівське, Приміське, Кременчуцьке, Крюківське, Градизьке, Дмитрівське, Псільське 2, Салівське, Кобеляцьке, Кишенське, Ново-Орлицьке).

Адміністративно-організаційна структура Миргородського надлісництва наводиться в таблиці 1.1. Розподіл лісів Миргородського надлісництва до місцевих органів влади наводиться в таблиці 1.2.

Поштова адреса:

37600 Полтавська область

м. Миргород

вул. Козацька, 22/1

Електронна адреса: myrgorodske.lg@e-forest.gov.ua

Таблиця 1.1. Адміністративно-організаційна структура Миргородського надлісництва

Найменування лісництв	Адміністративні райони, міста обласного підпорядкування	Площа, га
Комишнянське	Миргородський	7015,0000
	Разом по лісництву	7015,0000
Гоголівське	Миргородський	10099,9000
	Разом по лісництву	10099,9000
Яреськівське	Миргородський	4747,6000
	Разом по лісництву	4747,6000
Великобагачанське	Миргородський	7651,9932
	Разом по лісництву	7651,9932
Псільське 1	Миргородський	2524,9000
	Полтавський	1323,8000
	Разом по лісництву	3848,7000
Приміське	Миргородський	321,0000
	Лубенський	7051,7155

Найменування лісництв	Адміністративні райони, міста обласного підпорядкування	Площа, га
	<i>Разом по лісництву</i>	7372,7155
Оржицьке	Лубенський	4652,9739
	Кременчуцький	1067,0000
	<i>Разом по лісництву</i>	5719,9739
Калайдинцівське	Лубенський	5708,5000
	<i>Разом по лісництву</i>	5708,5000
Хорольське	Лубенський	3825,3000
	Кременчуцький	1486,0000
	<i>Разом по лісництву</i>	5311,3000
Кременчуцьке	Кременчуцький	2520,0020
	<i>Разом по лісництву</i>	2520,0020
Крюківське	Кременчуцький	6070,0000
	<i>Разом по лісництву</i>	6070,0000
Градизьке	Кременчуцький	4150,5000
	<i>Разом по лісництву</i>	4150,5000
Дмитрівське	Кременчуцький	3050,7897
	<i>Разом по лісництву</i>	3050,7897
Псілівське 2	Полтавський	929,2000
	Кременчуцький	4836,8000
	<i>Разом по лісництву</i>	5766,0000
Салівське	Полтавський	247,0000
	Кременчуцький	3882,1933
	<i>Разом по лісництву</i>	4129,1933
Кобеляцьке	Полтавський	8800,0000
	<i>Разом по лісництву</i>	8800,0000
Кишенське	Полтавський	3670,0000
	<i>Разом по лісництву</i>	3670,0000
Ново-Орлицьке	Полтавський	2640,0000
	<i>Разом по лісництву</i>	2640,0000
Разом по надлісництву:		98272,1676

Таблиця 1.2. Розподіл лісів Миргородського надлісництва до місцевих органів влади

Назва органів влади	Назва лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
Комишнянське лісництво			
<i>Миргородський район</i>			
Петрівсько-Роменська ОТГ	Комишнянське	197-205	475,0000
Комишнянська ОТГ	Комишнянське	1-116, 119-123, 126-130, 133-136, 139-141, 144-146, 150-154, 156-159, 161-176, 178, 179, 181-193, 206-210, 213, 214	5880,0000
Миргородська ОТГ	Комишнянське	117, 118, 124, 125, 131, 132, 137, 138, 142, 143, 147-149, 155, 160, 177, 180, 194-196, 211, 212	660,0000
<i>Разом по району і лісництву</i>			7015,0000
Гоголівське лісництво			
<i>Миргородський район</i>			
Великосорочинська ОТГ	Гоголівське	1-72, 81-84, 95, 96, 98-122, 124-141, 156, 223-229	5378,2000
Миргородська ОТГ	Гоголівське	73-80, 85-94, 97, 123, 142-145, 148-155, 157-160	1468,9000
Ромоданівська ОТГ	Гоголівське	146, 147	60,2000
Шишацька ОТГ	Гоголівське	161-222, 230, 231	3192,6000
<i>Разом по району і лісництву</i>			10099,9000
Яреськівське лісництво			
<i>Миргородський район</i>			
Шишацька ОТГ	Яреськівське	1-22, 24-50, 76, 78, 80-89, 92-94	3180,6
Великобагачанська ОТГ	Яреськівське	23, 51-75, 77, 79, 90, 91	1567,0
<i>Разом по району і лісництву</i>			4747,60000
Великобагачанське лісництво			
<i>Миргородський район</i>			
Великобагачанська ОТГ	Великобагачанське	2-5, 8-50, 81-89, 93-96, 111-119, 121-126	3430,8225
Гоголівська ОТГ	Великобагачанське	1, 51-54, 56, 57, 60, 61, 65, 66, 70, 71, 90-92, 97-110, 120, 127, 152, 153, 155	1850,7707
Шишацька ОТГ	Великобагачанське	6, 7, 55, 58, 59, 62-64, 67-69, 72-80,	2309,5000

Назва органів влади	Назва лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
		128-151	
Великосорочинська ОТГ	Великобагачанське	154	60,9000
Разом по району і лісництву:			7651,9932
Псільське 1 лісництво			
Миргородський район			
Білоцерківська ОТГ	Псільське 1	6-45, 51, 65, 68	2052,8000
Великобагачанська ОТГ	Псільське 1	1-5, 66, 67, 72, 74	472,1000
Разом по району:			2524,9000
Полтавський район			
Решетилівська ОТГ	Псільське 1	46-50, 52-64, 69-71, 73	1323,8000
Разом по району:			1323,8000
Разом по лісництву:			3848,7000
Приміське лісництво			
Миргородський район			
Сенчанська ОТГ	Приміське	90-95, 97	321,0000
Разом по району:			321,0000
Лубенський район			
Лубенська ОТГ	Приміське	20-48, 81, 96, 98-178	7051,7155
Разом по району:			7051,7155
Разом по лісництву:			7372,7155
Оржицьке лісництво			
Кременчуцький район			
Семенівська ОТГ	Оржицьке	332, 333	35,0000
Оболоньська ОТГ	Оржицьке	320-331, 334-336	1032,0000
Разом по району:			1067,0000
Лубенський район			
Оржицька ОТГ	Оржицьке	199-203, 205-207, 209-221, 338-340	2667,9739
Лубенська ОТГ	Оржицьке	180-184, 188-198, 208	1762,0000
Новооржицька ОТГ	Оржицьке	185-187, 308	223,0000
Разом по району:			4652,9739
Разом по лісництву:			5719,9739
Калайдинцівське лісництво			
Лубенський район			
Пирятинська ОТГ	Калайдинцівське	1-18	657,0000
Новооржицька ОТГ	Калайдинцівське	19-39, 43, 44, 47-49, 54, 55, 66-70, 83, 84, 341, 342	2012,8000
Лубенська ОТГ	Калайдинцівське	40-42, 45, 46, 50-53, 56-65, 71-82, 85-89, 101-119, 125	3038,7000
Разом по району і лісництву:			5708,5000
Хорольське лісництво			
Кременчуцький район			

Назва органів влади	Назва лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
Семенівська ОТГ	Хорольське	278-290, 332, 337	676,0000
Оболонська ОТГ	Хорольське	309-319	810,0000
Разом по району:			1486,0000
Лубенський район			
Оржицька ОТГ	Хорольське	204	19,0000
Хорольська ОТГ	Хорольське	222-277, 291-307	3664,3000
Лубенська ОТГ	Хорольське	38,41	142,0000
Разом по району:			3825,3000
Разом по лісництву:			5311,3000
Кременчуцьке лісництво			
Кременчуцький район			
Кременчуцька ОТГ	Кременчуцьке	1- 37	2520,0020
Разом по району і лісництву:			2520,0020
Крюківське лісництво			
Кременчуцький район			
Кам'янопотоківська ОТГ	Крюківське	1-8, 12-88	5837,0000
Кременчуцька ОТГ	Крюківське	9-11, 89	233,0000
Разом по району і лісництву:			6070,0000
Градиське лісництво			
Кременчуцький район			
Градиська ОТГ	Градиське	1-14, 55-58	1464,0000
Піщанська ОТГ	Градиське	15-32, 44-54, 59	2154,0000
Кам'янопотікська ОТГ	Градиське	33- 43	532,5000
Разом по району і лісництву:			4150,5000
Дмитрівське лісництво			
Кременчуцький район			
Омельницька ОТГ	Дмитрівське	1-19, 23, 41	1423,3897
Кременчуцька ОТГ	Дмитрівське	25, 26, 30-32, 36	373,0000
Новогалецинська ОТГ	Дмитрівське	40, 42	107,0000
Горішньоплавнівська ОТГ	Дмитрівське	20-22, 24, 27-29, 33-35, 37-39, 43	1150,4000
Разом по району і лісництву:			3050,7897
Псільське 2 лісництво			
Полтавський район			
Решетилівська ОТГ	Псільське 2	1-3, 5, 9-11, 26-30	929,2000
Разом по району:			929,2000
Кременчуцький район			
Козельщинська ОТГ	Псільське 2	4, 6-8, 12-25, 31, 32, 35, 39, 41, 43	1540,5000
Глобинська ОТГ	Псільське 2	33, 34, 36-38, 40, 42, 44, 45, 47, 51-55, 63-97	2747,3000
Новогалецинська ОТГ	Псільське 2	46, 48-50, 56-58, 59, 60-62	549,0000
Разом по району:			4836,8000

Назва органів влади	Назва лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
Разом по лісництву:			5766,0000
Салівське лісництво			
Полтавський район			
Кобеляцька ОТГ	Салівське	54, 56-58, 60	247,0000
Разом по району:			247,0000
Кременчуцький район			
Горішньоплавнівська ОТГ	Салівське	1-53, 55, 59, 62-64	3844,0850
Пришибська ОТГ	Салівське		38,1083
Разом по району:			3882,1933
Разом по лісництву:			4129,1933
Кобеляцьке лісництво			
Полтавський район			
Білицька ОТГ	Кобеляцьке	1-29, 37-39, 102, 113-143, 145	4523,8000
Кобеляцька ОТГ	Кобеляцьке	30-36, 40-101, 103- 112, 144	4224,2000
Горішньоплавнівська ОТГ	Кобеляцьке	145	52,0000
Разом по району і лісництву:			8800,0000
Кишенське лісництво			
Полтавський район			
Кобеляцька ОТГ	Кишенське	1-71	3670,0000
Разом по району і лісництву:			3670,0000
Ново-Орлицьке лісництво			
Полтавський район			
Кобеляцька ОТГ	Ново-Орлицьке	1-45	2640,0000
Разом по району і лісництву:			2640,0000

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України), діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

1.2. Право власності на користування

У своїй діяльності Миргородське надлісництво використовує земельні ділянки держлісфонду надані у постійне користування ДП «Ліси України», що підтверджується витягами про речові права, державними актами на право постійного користування, а також матеріалами базового лісовпорядкування. Згідно статті 5 Прикінцевих положень Лісового кодексу України до здійснення державної реєстрації, але не пізніше 1 січня 2027 року, державними та комунальними лісгосподарськими підприємствами, іншими державними і комунальними підприємствами та установами права постійного користування земельними ділянками лісгосподарського призначення, які надані їм у постійне користування до набрання чинності

Земельним кодексом України, таке право підтверджується планово-картографічними матеріалами лісовпорядкування.

1.3. Зобов'язання щодо FSC®

Початком діяльності Миргородського надлісництва з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв FSC®, а саме:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC® зі сталого ведення лісового господарства;
- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультуватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісгосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісгосподарського виробництва на навколишнє середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

1.4. Опис території Миргородського надлісництва

Відповідно лісорослинного районування територія Миргородського надлісництва відноситься до зони Центрального Українського Лісостепу.

Клімат району розміщення Миргородського надлісництва помірно-континентальний з відповідно з м'якою зимою і теплим сонячним літом, що сприятливий для ведення лісового господарства та успішного зростання деревних і чагарникових порід, притаманних даній лісорослинній зоні.

Для економічного потенціалу Полтавської області ліси мають надзвичайно важливе значення. Ліси використовують як ресурсний матеріал для розвитку різних галузей економіки, створюють придатні умови для життя людини. Лісові ресурси - це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколишнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур.

У сукупності з іншими природними ресурсами лісові ресурси являють собою складову частину продуктивних сил країни безпосередньо беруть участь в економічному розвитку, у забезпеченні соціальних потреб суспільства, виступають одночасно як засіб виробництва, предмет і продукт

праці.

Лісистість адміністративних районів, на території яких складає Миргородське надлісництво становить 8,7 %. Ліси на території районів розташовані нерівномірно.

Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції і підлягають державній охороні. Усі ліси на території України становлять її лісовий фонд.

2. Цілі ведення господарства

2.1. Стратегічні цілі

- **Екологічна стабільність та біорізноманіття:** Збереження лісових екосистем, їх біорізноманіття, адаптація до кліматичних змін та використання лісів як буферів проти зміни клімату.

- **Стале використання ресурсів:** Забезпечення раціонального та невиснажливого використання лісових ресурсів відповідно до науково обґрунтованих норм (розрахункової лісосіки).

- **Економічний розвиток:** Підвищення ефективності лісового господарства для створення доданої вартості, оптимізації витрат і збільшення прибутку підприємств галузі, а також для розвитку сільських територій.

- **Соціальні функції:** Забезпечення рекреаційних, водоохоронних, санітарно-гігієнічних та інших соціальних потреб суспільства, які надають ліси.

- **Охорона лісів:** Забезпечення належної охорони лісів від пожеж, шкідників та хвороб, а також вдосконалення систем захисту лісів.

- **Відтворення лісів:** Відтворення лісів, підвищення їх продуктивності та покращення якісного складу.

2.2. Оперативні плани

Оперативні плани лісового господарства - це детальний документ, який визначає конкретні дії та заходи, необхідні для досягнення стратегічних цілей лісового господарства в певний період. Виробничо-фінансовий план з лісового та мисливського господарства та охорони навколишнього середовища прийнятий по Миргородському надлісництву погоджений відділами філії «Слобожанський лісового офісу» ДП «Ліси України».

2.3. Шляхи досягнення

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- використання, лісових ресурсів у відповідності до їх цільового

призначення;

- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах невиснажливості раціональності та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;

- ефективного використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану філії;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;

- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;

- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності надлісництва;

- оптимізація структури філії, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня.

- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;

- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;

- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;

- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності філії;

- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників надлісництва;

- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;

- забезпечення широкого висвітлення лісгосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів не може претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства.

2.4. Залученість в місцеву економіку

Виробничо-господарська діяльність Миргородського надлісництва включає лісозаготівлю, надає послуги по перевезенню лісоматеріалів лісовідновлення, ведення мисливського господарства, та рекреаційні послуги.

Суб'єкти, що розташовані в межах території Миргородського надлісництва та поруч з ним, які зацікавлені в цій продукції наводиться в

додатку 5.

Миргородське надлісництво співпрацює з місцевими територіальними громадами із залученням зацікавлених сторін (під час проведення базового лісовпорядкування) визначає перелік деревинних та недеревинних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

3. Характеристика лісових ресурсів

3.1. Розподіл площі за категоріями

Для економічного потенціалу Полтавської області ліси мають надзвичайно важливе значення. Ліси використовують як ресурсний матеріал для розвитку різних галузей економіки, створюють придатні умови для життя людини.

Лісові ресурси - це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколишнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур.

У сукупності з іншими природними ресурсами лісові ресурси являють собою складову частину продуктивних сил країни безпосередньо беруть участь в економічному розвитку, у забезпеченні соціальних потреб суспільства, виступають одночасно як засіб виробництва, предмет і продукт праці.

Лісистість адміністративних районів, на території яких розташована філія «Слобожанський лісовий офіс» ДП «Ліси України», становить 8,7 %. Ліси на території районів розташування Миргородського надлісництва розміщені нерівномірно.

Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції і підлягають державній охороні. Усі ліси на території України становлять її лісовий фонд.

Загальна площа лісового фонду Миргородського надлісництва, відповідно Наказу ДП «Ліси України» №578 від 18.03.2025 року «Про організацію території земель державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», становить - 98272,1676 га, в тому числі вкриті лісовою рослинністю землі - 81414,0237 га (82,8 %), із яких 46560,4000 га (57,2%) штучно створені ліси (лісові культури).

Площа не вкритих лісовою рослинністю земель становить 7475,4439 га: із них: незімкнуті лісові культури – 2610,4439 га; лісові розсадники, плантації - 168,8 га; рідколісся - 5,1 га; згарища, загиблі насадження - 172,6 га; зруби – 466,9 га; галявини та пустирі – 1180,8 га; біогалявини – 1758,9 га; лісові шляхи, просіки, п/п розриви, лісові осушувальні канали – 1111,9 га та інші

категорії лісових ділянок - 9382,7 га.

Загальна площа лісових ділянок Миргородського надлісництва становить 88889,4676 га (90,5 %).

В основу організації процесу лісокористування закладений поділ лісів на категорії, в залежності від їх екологічного та народногосподарського значення, розташування та виконання ними функцій. Лісовим кодексом України визначено поділ лісів на категорії лісів.

Площа лісових земельних ділянок в межах категорій лісів розподіляються наступним чином:

Таблиця 3.1. Поділ лісів на категорії

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
1.Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення - разом	17194,9	17,5
Заповідні лісові урочища	1788	1,8
Пам'ятки природи	1106,7	1,1
Заказники	7781,2	7,9
Регіональні ландшафтні парки (заповідна зона)	5485,3	5,6
Регіональні ландшафтні парки (зона регульованої рекреації)	333,8	0,3
Регіональні ландшафтні парки (зона стаціонарної рекреації)	16,4	0
Регіональні ландшафтні парки (господарська зона)	405,5	0,4
2.Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	19102,4	19,4
Лісопаркова частина лісів зелених зон	3941,3	4
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	14483,1	14,7
Рекреаційно-оздоровчі ліси, поза межами зелених зон	18	0
Ліси у межах населених пунктів	660	0,7
3.Захисні ліси - разом	61960,16	63,1
Ліси протиерозійні	7552,8	7,7
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	496,1	0,5
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	136,6	0,1
Байрачні ліси	13007	13,2
Ліси уздовж річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	13160,9	13,4
Інші захисні ліси	25179,26	25,6
Байрачні та інші захисні ліси	2427,5	2,5
Всього по надлісництву:	98257,46	100

3.2. Особливості ландшафту

Клімат району розміщення Миргородського надлісництва помірно-континентальний з характерними ознаками для центральної частини України: помірно холодна зима і помірно тепле літо, різкі перепади температури, весняно-літні сухі вітри і недостатня кількість опадів в окремі періоди року.

До кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень відносяться: весняно-літні південно-східні сухі вітри,

ранні осінні і пізні весняні заморозки, неглибокий сніговий покрив і часті зимові відлиги, високі річні перепади температури повітря.

В цілому клімат сприятливий для вирощування основних лісоутворюючих порід.

Територія Миргородського надлісництва за характером рельєфу являє собою широку хвилясту рівнину - плато, яка розрізається долинами рік Дніпро, Ворскла, Псел, Сула і їх притоками.

По геоморфологічному районуванню, територія Миргородського надлісництва відноситься до області Придніпровської низини, підобласті Лівобережна рівнина, де займає південну і центральну частину геоморфологічного району Полтавської рівнини. Всі ліси Миргородського надлісництва віднесені до рівнинних.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2. Кліматичні показники

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1.Температура повітря:			
–середньорічна	градус	+7	
–абсолютна максимальна	градус	+39	
–абсолютна мінімальна	градус	-38	
2.Кількість опадів на рік	мм	50	
3.Тривалість вегетаційного періоду	днів	200	
4.Останні заморозки весною			09.05
5.Перші заморозки восени			17.09
6.Середня дата замерзання рік			20.12
7.Середня дата початку паводку			17.03
8.Сніговий покрив:			
–потужність	см	15-20	
–час появи			15.12
–час сходження у лісі			28.03
9.Глибина промерзання ґрунту	см	47	
10.Напрямок переважаючих вітрів по сезонах:			
–зима	румб	С; ПдС	
–весна	румб	З; ПнЗ	
–літо	румб	З; ПнЗ	
–осінь	румб	С; ПдС	
11.Середня швидкість переважаючих вітрів по сезонах:			
–зима	м/сек	4,9	
–весна	м/сек	4,3	
–літо	м/сек	3,7	
–осінь	м/сек	4,6	
12.Відносна вологість повітря	%	75	

Рельєф місцезрешташування Миргородського надлісництва сформувався під впливом тектонічних процесів. Великий вплив на формування рельєфу мав Дніпровський льодовик, талі води якого порізували поверхню прильодовикових районів. Крім того рівнина плато порізувана не тільки сучасними річковими долинами, але і стародавніми балками. Схил поверхні рівнини направлений з північного сходу на південний захід, з чим і пов'язаний напрямок течії лівих притоків Дніпра.

Основні ґрунтоутворюючі породи на території Миргородського надлісництва представлені лесами і лесовидними суглинками. Це важкі, середні і легкосуглинисті карбонатні незасолені породи значної товщини. Значний відсоток ґрунтоутворюючих порід складають стародавні алювіальні супіщані відклади і сучасні супіщані і суглинисті алювіальні горизонти.

Переважаючими типами ґрунтів в межах Миргородського надлісництва є темно-сірі та сірі лісові суглинки (29,7%), дерново-слабопідзолисті глинисто-піщані (22,0%) і дернові слабозвинуті піщані (11,3%).

Ерозійні процеси в лісовому фонді представлені у вигляді вітрової ерозії. Активна діяльність цих процесів спостерігається де густа балочна система і на непокритих лісовою рослинністю.

3.3. Економічні аспекти

Район розташування Миргородського надлісництва відноситься до числа сільськогосподарських районів області з розвинутою добувною промисловістю і сферою курортно-лікувальних закладів. Провідною галуззю народного господарства являється сільське господарство, основним напрямком якого є вирощування зернових, овочевих і технічних культур.

Переробкою деревини займаються частково інші організації і приватні цехи переробки.

Лісистість адміністративних районів, на території яких розташоване Миргородське надлісництво, складає: по Миргородському району – 13,2 %, по Лубенському району – 7,8% по Полтавському району – 9,7%, по Кременчуцькому району – 4,9%.

Ліси на території Миргородського надлісництва розташовані окремими масивами в північній і східній частинах.

Район розташування Миргородського надлісництва характеризується добре розвинутою мережею шляхів транспорту загального користування.

Основними транспортними магістралями в зоні діяльності Миргородського надлісництва є залізниця Київ - Харків, Харків - Полтава - Кременчук, Ромодан - Кременчук - Олександрія; міжнародна автомобільна дорога Київ - Харків - Довжанський, Полтава - Олександрія; національна автомобільна дорога Київ - Суми - Юнаківка; регіональні автомобільні дороги Р-42 Лубни - Миргород - Опішня, Дніпро – Кобеляки - Решетилівка, Канів - Чигирин - Кременчук; територіальні автомобільні дороги Т-17-15 Миргород - Хорол, Т-17-19 Миргород - Велика Багачка - Байрак, Т-17-20 Шишаки - Поділ, Т-17-25 Гадяч - Миргород, Т-17-26 Рашівка - Савинці -

Великі Сорочинці, Т-17-27 Велика Багачка - Великі Сорочинці - Зіньків, Т-17-33 Шишаки - Балясне, Кременчук - Градизьк; Соснівка - Кременчук - Горішні Плавні; Хорол - Семенівка - Кременчук; Кобеляки - Нехвороща - Машівка; Глобине - Французівка - Менжилія - Козельщина.

Протяжність лісогосподарських доріг на території Миргородського надлісництва складає 847,3 км, із них з твердим покриттям 9,8 км. Загальна протяжність шляхів транспорту за нормативами на 1000 га площі складає 106 км, а ступінь забезпеченості відповідно до нормативів – 44,4%.

4. Екологічні цінності

4.1. Виявлення та картування

На території Миргородського надлісництва виділені та охороняються особливі цінності для збереження (ОЦЗ).

Площі ділянок ОЦЗ в розрізі категорій:

ОЦЗ 1 – Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях – **16980,37 га**.

ОЦЗ 2 – Екосистеми та їхні мозаїки ландшафтного рівня. Цілісні лісові ландшафти, великі екосистеми ландшафтного рівня та мозаїки екосистем, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях та містять життєздатні популяції переважної більшості природно притаманних їм видів, з природними структурами їх розповсюдження та рясності – **0 га**.

ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми – **1607,7 га**.

ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих ґрунтів і схилів – **12276,4 га**.

ОЦЗ 5 – Потреби громади. Ділянки та ресурси, визначальні для задоволення основних потреб місцевих громад або тубільних народів (наприклад, у засобах для існування, лікування, харчування, забезпечення водою), визначені шляхом залучення цих громад або тубільних народів - **0 га**.

ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної/священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів – **46,29 га**.

Окрім ОЦЗ і репрезентативних ділянок екосистем, Миргородське надлісництво в процесі планування, відводу та таксації лісосік виділяє наступні ключові об'єкти (окремі дерева і групи дерев, які представляють цінність для збереження біорізноманіття) згідно Постанови №499 від 12 травня 2023 року, а саме ключові об'єкти:

- Дерева і групи дерев важливі для фауни.
- Вікові дерева дуба звичайного.
- Дерева, які рідко зустрічаються в насадженні, або мають кормову цінність для фауни.

При проведенні моніторингу репрезентативних ділянок та ОЦЗ із залученням сторін чиї інтереси зачеплено, зацікавлених сторін та експертів планується провести зміни у картографії території Миргородського надлісництва при динаміці даних ділянок.

4.2. Режим охорони

При плануванні та веденні діяльності Миргородське надлісництво враховує режим охорони дикої флори та фауни в їх природному середовищі існування (рідкісних і тих що перебувають під загрозою видів) враховуючи найбільш доступну інформацію про це, а саме: Червона книга України, Бернська Конвенція, Резолюція № 4 та № 6, Боннська Конвенція, Зелена книга України.

5. Природоохоронні заходи

План природоохоронних заходів у Миргородському надлісництві складено згідно з Основними напрямками державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.1998 року № 188/98-ВР та іншими діючими нормативно-правовими актами України щодо природоохоронної діяльності.

5.1. Збереження біорізноманіття

Основними господарськими заходами, що заплановані в ОЦЗ є:

- Рубки догляду.
- Вибіркові санітарні рубки.
- Протипожежні заходи.
- Сприяння природному поновленню.

Особливостями проведення лісогосподарських заходів в ОЦЗ є:

- Під час проведення рубок догляду зберігається природне поновлення цінних видів, особливо коли йому загрожує небезпека витіснення іншими видами.

- Методи та способи проведення рубок догляду мають забезпечувати мінімальне порушення лісового середовища й дерев, що залишаються, тому інтенсивність рубок догляду за лісом знижено від нормативних показників на 35-50 %.

Таблиця 5.1. План виявлення і взяття під охорону особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)

№ п/п	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону особливих цінностей для збереження	Заходи щодо охорони особливих цінностей для збереження	Хто проводить
1	Проведення консультацій з зацікавленими сторонами щодо визначення розташування відтворювальних ділянок мисливських господарств на території надлісництва.	Оголошення «режиму тиші» та обмеження господарської діяльності в період з 01.04.26 по 15.06.26.	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони
2	З метою збереження біорізноманіття, продовжувати виявляти ліси високої природоохоронної цінності та залишати ключові біотопи і об'єкти при проведенні лісосічних робіт.	Ідентифікація ОЦЗ та встановлення режиму охорони	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при проведенні безперервного лісовпорядкування, відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів – на 2026 рік. При виявленні, виділяються ОЦЗ.	Ідентифікація ОЦЗ та встановлення режиму охорони.	Спеціалісти філії, лісничі, зацікавлені сторони
4	Проведення картування ОЦЗ для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.	На картах-схемах по лісництвах наносяться ОЦЗ	Спеціалісти філії.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення ОЦЗ впродовж року.		Адміністрація філії

5.2. Охорона раритетних видів

Проведення навчання з персоналом Миргородського надлісництва та підрядних організацій щодо запобігання збору, полюванню чи відлову рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та їх оселищ.

Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів.

При виявленні, виділяти ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису.

Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.

При лісозаготівлях дотримання календарних строків проведення заходів (режиму тиші) та безпечних для довкілля технологічних процесів,

режиму охорони.

Контроль лісництва за дотриманням працюючих в лісі природоохоронних вимог, проведення рейдів.

Інформування громадськості та зацікавлених сторін про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

Таблиця 5.2. План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин

№ п/п	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин значимих на регіональному рівні.	Рубки, проводяться, охороняється згідно чинного законодавства.	Працівники над лісництва, зацікавлені сторони.
2	Проведення науковцями Харківського філіалу Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного інституту лісового господарства та агрономеліорації ім. Г.М.ВИСОЦЬКОГО.	Створення охоронних зон.	Науковці.
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування та оздоровлення лісів- протягом 2026 року. При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти різноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису.	Збереження ключових біотопів та об'єктів різноманіття.	Спеціалісти надлісництва, лісничі, зацікавлені сторони.
4	Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для подальшого забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.	На картах-схемах по лісництвах наносяться рідкісні і зникаючі види і біотопи.	Спеціалісти надлісництва, лісничі.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин та встановлення режиму охорони.		Адміністрація надлісництва.

На території лісонасаджень Миргородського надлісництва виявлені рідкісні і зникаючі види фауни і флори, які охороняються згідно законодавства і висновку з оцінки впливу на довкілля у межах місць їх поширення. Також виділені охоронні зони місць поширення вказаних нижче

видів флори і фауни.

Види рослин та тварин, занесених до Червоної книги України в
межах Миргородського надлісництва

№ п/п	Назва Виду Українською мовою	Назва Виду Латинською мовою
Рідкісні та зникаючі види фауни		
1	Болотяна сова	<i>Asio flammeus</i>
2	Видра річкова	<i>Lutra lutra</i>
3	Вечірниця мала	<i>Nyctalus leistlei</i>
4	Вусач великий дубовий	<i>Cerambyx cergo</i>
5	Гадюка степова східна	<i>Vipera ursinii renardi</i>
6	Голуб-синяк	<i>Columba oenas</i>
7	Горностай	<i>Mustela erminea</i>
8	Джміль яскравий	<i>Bombus pomorum</i> Panzer
9	Жовта чапля	<i>Ardeola</i>
10	Жук-олень	<i>Lucanus cervus</i>
11	Журавель сірий	<i>Grus grus</i>
12	Кажан пізній	<i>Eptesicus serotinus</i>
13	Канюк звичайний	<i>Buteo buteo</i>
14	Коршун чорний	<i>Milvus migrants</i>
15	Куниця лісова	<i>Martes martes</i>
16	Курочка болотна	<i>Epipactis palustris</i>
17	Курочка водяна	<i>Gallinula chloropus</i>
18	Кулик-сорока	<i>Haematopus ostralegus</i>
19	Лебідь-шипун	<i>Cygnus olor</i>
20	Лелека чорна	<i>Ciconia nigra</i>
21	Лилик двоколірний	<i>Vespertilio murinus</i>
22	Лунь польовий	<i>Circus cyaneus</i>
23	Лунь очеретяний	<i>Circus aeruginosus</i>
24	Нічниця водяна	<i>Myotis daubentonii</i>
25	Орлан білохвост	<i>Haliaeetus albicilla</i>
26	Осоїд	<i>Pernis apivorus</i>
27	Очеретянка	<i>Acrocephalus</i>
28	Підсоколик великий або чеглок	<i>Falco subbuteo</i>

№ п/п	Назва Виду Українською мовою	Назва Виду Латинською мовою
29	Плиска жовтоголова	Motacilla citreola
30	Реготун чорноголовий	Larus ichthyaetus
31	Скопа	Pandion haliaetus
32	Сліпак звичайний	Spalax microphthalmus
33	Сорокопуд сірий	Lanius excubitor
34	Шуліка чорний	Milvus migrants
35	Чепура мала або чапля біла мала	Egretta garzetta
36	Часничниця звичайна	Pelobates fuscus
37	Ящірка зелена	Laserta viridis
Рідкісні та зникаючі види фауни		
1	Барвінок малий	Vinca minor
2	Боровик королівський (яечник).	Boletus regium Krombh
3	Валеріана лікарська	Valerina officinalis
4	Вишня степова	Cerasus fruticosa
5	Вовче тіло болотне (Перстач болотний)	Comarum palustre (Potentilla palustris)
6	Водяний горіх плаваючий	Trapa natans
7	Воловик Гмеліна	Anchusa gmelinii
8	Вужачка звичайна	Ophioglossum vulgatum
9	Гніздівка звичайна	Neottia nidus-avis
10	Епігейний лишайник	Coelocaulon stepposa
11	Жовтозілля татарське (якобея татарська)	Senecio tataricus (Jacobae atatarica)
12	Жовтозілля дніпровське	Senecio borysthenticus
13	Житняк пухнастквітковий	Agropyron dasyanthum
14	Жито дике	Secale sylvestris
15	Зморшок степовий	Morchella steppicola Zerova
16	Зозулині сльози яйцеподібні	Listera ovate
17	Зозулині черевички справжні	Cyrripedium calceolus
18	Зозулинець болотний	Anacamptis palustris
19	Зозулинець блошичний (Плодоріжка блощична)	Anacamptis palustris
20	Зозулинець рідкоквітий	Anacamptis laxioflora
21	Зозульки м'ясочервоні	Dactylorhiza incarnata

№ п/п	Назва Виду Українською мовою	Назва Виду Латинською мовою
22	Зозульки травневі	<i>Dactylorhiza majalis</i>
23	Карагана дерев'яниста	<i>Caragana arborescens</i>
24	Ковила пірчаста	<i>Stipa pennata</i>
25	Кизляк китицецвітій (Вербозілля китицецвіте)	<i>Naumburgia thyrsoflora</i> (<i>Lysimachia thyrsoflora</i>)
26	Козельці українські	<i>Tragopogon ucrainicus</i>
27	Козельці дніпровські	<i>Tragopogon borysthenticus</i>
28	Козельці щорстконосикові	<i>Tragopogon dasyrhynchus</i>
29	Конвалія травнева	<i>Convallaria majalis</i>
30	Коручка чемерникоподібна	<i>Epipactis helleborine</i>
31	Косарики тонкі	<i>Gladiolus tenuis</i>
32	Курочка болотна	<i>Epipactis palustris</i>
33	Ластовень російський	<i>Vincetoxicum rossicum</i>
34	Латаття біле	<i>Nymphaea alba</i>
35	Лілія лісова	<i>Lilium martagon</i>
36	Маточник болотний	<i>Ostericum palustre</i>
37	Оман високий	<i>Inula helenium</i>
38	Осока житня	<i>Carex secalina</i>
39	Очиток Борисової	<i>Sedum borissovae</i>
40	Очиток пурпуровий	<i>Hylotelephium argutum</i>
41	Пальчатокорінник м'ясочервоний	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
42	Півники борові	<i>Iris pineticola</i>
43	Проліска сибірська	<i>Scilla siberica</i>
44	Проліска дволиста	<i>Scilla bifolia</i>
45	Підсніжник білосніжний	<i>Galantus nivalis</i>
46	Під'ялиник звичайний	<i>Monotropa hypopitys</i>
47	Півники сибірські	<i>Iris sibirica</i>
48	Пухирник звичайний	<i>Urticularia vulgaris</i>
49	Ранник весняний	<i>Scrophularia vernalis</i>
50	Ряст порожнистий	<i>Corydalis cava</i>
51	Рябчик малий	<i>Fritillaria meleagroides</i>
52	Сальвінія плаваюча	<i>Salvinia natans</i>
53	Сон-трава чорніюча	<i>Pulsatilla nigricans</i>

№ п/п	Назва Виду Українською мовою	Назва Виду Латинською мовою
54	Тирлич повітряноодноквітковий	<i>Gentiana pneumonanthe</i>
55	Хрестовник дніпровський	<i>Senecio borysthenicus</i>
56	Цибулька занедбана	<i>Muscari neglectum</i>
57	Цибуля ведмежа (черемша).	<i>Allium ursinum</i>
58	Чебрець Черняєва	<i>Thymus tschernjajevii</i>

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку, на державному рівні забезпечується рядом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій, пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проектно - планувальної документації, екологічної експертизи.

5.3. Водоохоронні зони

Ліс має високі водоохоронні та водорегулювальні функції. Він сприяє зменшенню поверхневого стоку, підтриманню рівня водності рік, запобігає замулюванню їх продуктами ерозії, поліпшує якість води, захищає водні джерела від виснаження і забруднення.

Під час провадження планової діяльності на території Миргородського надлісництва суттєвого впливу на водні об'єкти не очікується, оскільки виділені лісові смуги уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів з категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з постановою КМ України «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» від 16 травня 2007 року № 733 віднесені до категорії захисних лісів.

Основним видом можливого впливу лісогосподарської діяльності на водні об'єкти є забруднення водотоків відходами виробництва, порушенням гідрологічного режиму водних об'єктів.

Для мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище, Миргородське надлісництво передбачає обмеження господарської діяльності в прибережній захисній смузі водних об'єктів, в тому числі – заборонено засмічення водостоків порубковими рештками,

відходами, будівництво тимчасових настилів через водотоки при переправі лісозаготівельної техніки; трелювання і вивезення лісопродукції через водотоки; заборона прокладення трелювальних волоків на відстані ближче ніж 20 метрів від постійних водотоків, у місцях витоків річок та навколо них; обмежене проведення рубок головного користування поблизу водних об'єктів; заборона знищення тварин, руйнування їхнього житла та інших споруд (нір, хаток, лігв, гнізд, мурашників, бобрових загат тощо), порушення середовища існування тварин і погіршення умов їх розмноження;

Господарська діяльність спрямовується на поступове розширення, використання і відновлення лісових ресурсів, підвищення якісного складу і продуктивності лісів, а також посилення їх водорегулюючих, ґрунтозахисних та рекреаційних функцій.

5.4. Ґрунтозахисні заходи

На основі детального ґрунтово-типологічного обстеження виявлені такі типи і види ґрунтів:

- Переважаючі темно-сірі та сірі лісові суглинки;
- Дерново-слабопідзолисті глинисто-піщані;
- Дернові слаборозвинуті піщані;
  - Змиті чорноземи, дерново-підзолисті, супіщані;
  - Чорноземні суглинисті і супіщані різного ступеня змитості;
  - Чорноземи і сірі лісові середньозмиті суглинисті;
  - Заплавно-лукові супіщані та суглинисті;
  - Темносірі та сірі лісові суглинки;
  - Заплавнолукові оглесні;
  - Сірі лісові супіщані;
  - Лучно-болотні суглинисті;
  - Торф'янисто-болотні;
  - Дерново-слабопідзолисті піщані;
  - Лучно-болотні піщані;
  - Лучні слабопідзолені суглинисті і супіщані;
  - Чорноземновидні глеюваті супіщані.

Ерозійні процеси, в умовах незначної лісистості і рівнинного рельєфу, на території Миргородського надлісництва відсутні. Існує небезпека вітрової ерозії на ділянках з ґрунтами легкого механічного складу.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення.

На кожному лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біотопів та об'єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На кожному лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка

з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт.

Технологічна карта містить, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (звалювання, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів і об'єктів тощо). До технологічної карти додається Акт обстеження даної ділянки, в якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 50 метрів за межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних шляхів, в радіусі 50 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення, верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються попереджувачі знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються лише згідно з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

- технологія лісозаготівель, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи сортиментний),
- площа лісосіки,
- об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- розташування, ґрунти і рельєф,
- відстань трелювання і вивезення деревини,
- спосіб очищення лісосік від порубкових решток.

У Миргородському надлісництві застосовується сортиментний спосіб заготівлі деревини, який дає змогу використовувати колісні трактори та машини.

Звалювання дерев, обрізування сучків, розкряжування стовбурів на сортименти проводиться бензопилами Husqvarna або STIHL.

5.5. Оцінка впливу на довкілля

Основною метою прогнозу є оцінка можливої реакції навколишнього природного середовища на прямий чи опосередкований вплив планованої діяльності, вирішення задач раціонального природокористування у

відповідності з очікуваним станом природного середовища.

Оцінка впливу на навколишнє середовище (далі – ОВНС) проводиться до початку будь яких лісгосподарських заходів і складається з виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище запланованої господарської. Ця оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а також дає можливість розробити заходи по зменшенню впливу на довкілля.

Основні принципи процедури ОВНС:

- інформування прийнятих рішень – прийняті рішення базується на надійній достовірній інформації;
- відповідальність – чітко визначаються відповідальні особи;
- відкрита консультація – проводиться з усіма зацікавленими сторонами (у відкритій формі);
- в процесі приймають участь спеціалісти з певних питань, які дають конкретні висновки щодо оцінки впливу запланованих заходів на довкілля;
- пом'якшувальні заходи – розглядаються додаткові заходи, які зменшують, або повністю усувають негативний вплив і пом'якшують вплив запланованих дій;
- проведення коригуючих дій – при виявленні невідповідності в процесі роботи, застосовуються коригуючі дії щодо їх виправлення.

В залежності від виду планованої діяльності до проведення оцінки впливу на навколишнє природне середовище долучаються – лісничі, помічники лісничих, працівники відділу лісового господарства.

Враховуючи загальний екологічний та санітарний стан лісів, лісовпорядкуванням проектується ведення лісового господарства в лісовому фонді на біосферних принципах, які крім підвищення продуктивності і стійкості лісів в умовах антропогенезу, включають підвищення ефективності їх екологічного використання (збільшення буферної місткості екосистем, оптимізацію структури ландшафту) забезпечення збереження біорізноманіття.

6. План господарських заходів

При складанні плану господарської діяльності Миргородського надлісництва, проводиться аналіз таксаційних показників, на які мають вплив, обсяги запроектованих і проведених заходів.

Базова інформація про приріст і таксаційні показники збирається в процесі проведення лісовпорядкування, при якому проводиться суцільна інвентаризація всіх лісових ділянок.

Поточна інформація визначається по матеріалах безперервного лісовпорядкування, при якому враховуються всі зміни в лісовому фонді, які відбулися за поточний рік.

6.1. Розрахункова лісосіка

Розрахункова лісосіка – щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Миргородське надлісництво має затверджену наказом Міністерства екології та природних ресурсів України №371 від 05.10.2017 року розрахункову лісосіку рубок головного користування для ДП «Лубенський лісгосп» 10,95 тис. м³ ліквідної деревини; затверджену наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України №359 від 29.05.2020 року розрахункову лісосіку рубок головного користування для ДП «Миргородський лісгосп» 26,20 тис. м³ ліквідної деревини та затверджену наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України №359 від 29.05.2020 року розрахункову лісосіку рубок головного користування для ДП «Кременчуцький лісгосп» 7,25 тис. м³ ліквідної деревини.

Приймаючи розрахункову лісосіку лісовпорядкування керувалось принципами невиснажливого і рівномірного користування лісами, збереженням умов відтворення високопродуктивних стійких насаджень їх екологічних та інших властивостей.

Таблиця 6.1. Характеристика обсягів головного користування (запас – тис. м³ ліквідної деревини)

Назва постійного лісокористувача	Категорія лісів	Усього	В т.ч. за господарствами		
			хвойне	твердо-листяне	м'яко-листяне
ДП «Миргородський лісгосп»	2	1,85	-	0,97	0,88
	3	24,35	2,77	11,45	10,13
ДП «Лубенський лісгосп»	2	1,16	-	0,52	0,64
	3	9,79	-	4,91	4,88
ДП «Кременчуцький лісгосп»	2	5,36	-	2,64	2,72
	3	1,89	-	0,80	1,09
Всього:	2	8,37	-	4,13	4,24
	3	36,03	2,77	17,16	16,1
Разом:		44,4	2,77	21,29	20,34

Розміщення рубок головного користування проведено з урахуванням наявного фонду по лісництвах та стану насаджень.

При розміщенні лісосік дотримано встановлені Правилами рубок ширина, довжина, площа, спосіб і термін примикання лісосік, напрямок рубки.

6.2. План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок

План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок на 2026 рік по Миргородському надлісництву наведені в таблиці 6.2.

Таблиця 6.2. План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок на 2026 рік по Миргородському надлісництву

Системи та види рубок і заходів	План, га	Обсяг деревини, куб. м	у тому числі	
			ліквідної	з неї ділової
1	2	4	5	6
1. Рубки догляду всього:	815	17958	8765	1864
освітлення	132	720	0	0
протищення	274	4384	0	0
прорідження	162	4050	1135	0
прохідні	247	8804	7630	1864
2. Інші види рубок всього:	1600	105100	82529	36106
вибіркові санітарні	1400	50100	35279	7756
суцільні санітарні	200	55000	47250	28350
Інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарств	0	0	0	0
3. Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства	0	0	0	0
4. Рубки головного користування	43,5	14327	12571	3929
Разом:	2458,5	137385	103865	41899

6.3. Лісовідновлення та лісорозведення

Створення лісових культур – 180,0 га.

Залишення ділянок під природне поновлення – 4,9 га.

Сприяння природному поновленню – 1,0 га.

Переведення в вкриті лісом площі – 74,4 га.

Догляд за лісовими культурами – 900 га, ручним способом – 150 га.

Заготівля лісового насіння Сосни звичайної – 110 кг.

Заготівля лісового насіння Дуба звичайного – 6000 кг.

6.4. Охорона лісів від пожеж

На сьогодні головне завдання суспільства і в першу чергу лісгосподарських підприємств, постійних лісокористувачів – охорона лісових насаджень від пожеж.

Забезпечення пожежної безпеки в природних екосистемах є невід'ємною частиною діяльності державних лісгосподарських підприємств щодо охорони життя та здоров'я людей, національного багатства і навколишнього природного середовища.

З метою забезпечення охорони лісів від пожеж постійно проводиться моніторинг стану пожежної безпеки в лісових насадженнях.

Складні природно-кліматичні умов, суттєво підвищують стан природної пожежної небезпеки лісів, що вимагає постійної уваги з боку

лісогосподарських підприємств щодо їх охорони і збереження від вогню.

Пожежонебезпечний період триває, як правило, з другої декади березня до середини листопада. В окремі роки він змінюється залежно від погодних умов.

Пожежі в лісі виникають з різних причин. Це і необережне, а інколи і безвідповідальне поводження з вогнем, навмисні підпали, загоряння від іскри автомобіля та грозових розрядів, але наша основна задача своєчасно провести попереджувальні протипожежні заходи, на початковій стадії виявити лісову пожежу і прийняти заходи щодо недопущення розповсюдження вогню на значну площу.

З метою посилення охорони лісів від пожеж і поліпшення організації боротьби з лісовими пожежами щороку на пожежонебезпечний період розробляються документація з питань взаємодії та взаємоінформування.

У Миргородському надлісництві створені станції (ЛПС) та пункти зосередження протипожежного інвентаря та техніки, які укомплектовані спеціалізованими пожежними автомашинами підвищеної прохідності, лісопожежними модулями, а також автомобілями підвищеної прохідності для перевезення людей та матеріалів, патрульними автомобілями підвищеної прохідності, колісними тракторами з ґрунтообробним знаряддям, протипожежним інвентарем та іншим.

Одним із найважливіших моментів у боротьбі з лісовими пожежами є їх своєчасне виявлення. Для цього встановлено пожежні спостережні вежі, які оснащені телевізійними системами спостереження для нагляду за лісовими масивами.

Протягом пожежонебезпечного періоду в лісах проводяться профілактичні попереджувальні заходи з охорони лісів від пожеж, зокрема влаштування мінералізованих смуг, догляд за мінералізованими смугами, рейди по виявленню порушників Правил пожежної безпеки в лісах, перекриття в'їздів в лісові масиви, встановлення наглядної агітації в лісових насадженнях, виступи в засобах масової інформації, лекції і бесіди з населенням на протипожежну тематику.

Охорона лісу від пожеж здійснюється відповідно до вимог Порядку організації охорони та захисту лісів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2022 року № 612. Облік лісових пожеж ведеться згідно Порядку обліку пожеж та їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2003 року № 2030 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 р. № 313).

6.5. Захист лісу від шкідників і хвороб

Захист лісу від шкідників та хвороб – важливий напрямок лісогосподарської діяльності. Він забезпечується шляхом систематичного спостереження за станом лісів, своєчасного виявлення осередків шкідників і хвороб лісу.

За сприятливих умов шкідники лісу періодично дають спалахи

масового розмноження. Саме під час спалаху масового розмноження хвоє – та листогризучі комахи порівняно в короткі терміни здатні розповсюджуватися на тисячі гектарів і наносити лісам сильні пошкодження, викликаючи втрату приросту, сильне ослаблення і подальше усихання дерев або цілих насаджень.

Нагляд за шкідниками і хворобами лісу ведеться лісовою охороною на постійній основі із відповідною реєстрацією у книгах обліку.

Рекогносцирувальний нагляд організовується для своєчасного виявлення підйому чисельності найнебезпечніших шкідників лісу, небезпечних в умовах даного району, оцінки загрози для насаджень і забезпечення нагляду за станом цих осередків. Планується провести обстеження на площі не меншій, ніж за попередній рік – 5200 га.

Заходи боротьби переважно профілактичні: лісогосподарські заходи, що підвищують біологічну стійкість насаджень (створення змішаних культур з підліском, підбір порід відповідно до місцевих кліматичних і ґрунтових умов, стійких до хвороб і шкідників, правильний вибір системи рубок, дотримання санітарних правил і т.д.), своєчасне очищення місць рубок від порубкових залишків та ін. Ефективне закладання ловчих дерев в насадженнях, для чого використовують ті, що повалило вітром, бурею, снігом, хворі і сильно ослаблені дерева, на які приваблюють шкідників, літаючих весною (за місяць до початку льоту) і влітку (безпосередньо перед початком льоту або при появі перших жуків). Відносно окремих випадків розробляють системи заходів на основі даних спеціальних лісопатологічних обстежень.

При необхідності обробку лісових насаджень біологічними інсектицидами доцільно проводити методом малооб'ємного або ультрамалооб'ємного обприскування із застосуванням авіації, а також наземним методом із застосуванням аерозольної технології в місцях де дозволяють особливості рельєфу, з урахуванням наявності проїзних шляхів, а також із застосуванням тракторних оприскувачів О.В.Т. В місцях недоступних для застосування наземної техніки, можливо застосування ранцевих оприскувачів.

В санітарно-захисних зонах, для обробки лісових насаджень, можливе використання вірусного інсектициду «Вірін-Діпріон». Із біологічних і інсектицидів для захисту лісових насаджень також можливо застосування біопрепаратів вироблених на основі *Bacillus thuringiensis*.

Пріоритетним напрямком діяльності лісозахисної служби є впровадження біологічних засобів і методів боротьби із шкідливими комахами та хворобами лісу. Такі засоби боротьби не шкідливі для довкілля.

Для боротьби з шкідниками лісу, лісовому господарству необхідно використовувати птахів, лісових мурах, ентомофагів (комах-хижаків). Біологічний метод боротьби – найефективніший і найдешевший спосіб. За його допомогою можна відновити рівновагу в лісах, і значно підвищити їх стійкість.

Використання мурах в боротьбі з шкідниками лісу – важливий профілактичний захід в загальній системі лісозахисту, його необхідно

поєднувати з іншими заходами, направленими на підвищення стійкості лісонасаджень.

Невід'ємною складовою частиною біологічного комплексу є комахоїдні птахи лісового біоценозу. Більшість видів птахів, які гніздяться на території України, вигодовують своє потомство різними видами комах, в т. ч. і тим, що завдають шкоди лісовим насадженням.

Для використання комахоїдних птахів з метою захисту лісових насаджень заплановано проводити біотехнічні роботи по приваблюванню видів птахів із родин ткачикових (Ploceidae), шпакових (Sturnidae), синицевих (Paridae), повзикових (Sittidae), мухоловкових (Muscicapidae), славкових (Sylviidae), ополовникових (Aegithalidae), в'юркових (Fringillidae), дроздових (Turdidae), та інших корисних для лісу птахів.

Ще одним дієвим способом для збору (ліквідації) шкідників являється використання феромонних пасток. Принцип дії феромонних полягає у тому, що на дно лійкоподібної пластмасової конструкції закладається пластинка, яка протягом місяця виділяє запах, ідентичний природним феромонам. Жуки злітаються на запах і потрапляють у пастку.

В останні роки спостерігається збільшення обсягів всихання лісів. Кліматичні та фізико-географічні умови розташування Миргородського надлісництва є сприятливими для масового розмноження шкідників і хвороб лісу.

Для призначення та проведення лісогосподарських заходів необхідно збирати інформацію держаної лісової охорони (первинної ланки), які безпосередньо проводять охорону та нагляд за лісовими насадженнями у вигляді повідомлення про появу ознак погіршення санітарного стану лісів, після чого, за комісійним обстеженням із представниками лісозахисних організацій та в окремих випадках (суцільні санітарні рубки) за згодою органів місцевого самоврядування, складається відповідний акт лісопатологічного обстеження на основі якого формується перелік санітарно-оздоровчих заходів.

Всі заходи проводяться в міру необхідності з врахуванням змін, які відбуваються у санітарному стані насаджень.

6.6. Господарська діяльність Миргородського надлісництва на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості, у тому числі вибухонебезпечними предметами

З 24 лютого 2022 року в наслідок повномасштабної агресії росії проти України ситуація по території всієї країни значно погіршилась. Україна випередила Афганістан та Сирію і стала найбільш замінованою державою у світі. Аналітики переконані, що третина території України всяяна мільйонами нерозірваних мін і касетних бомб, а також мінами, пастками та осколками снарядів.

Незважаючи на вищевикладене на території діяльності Миргородського надлісництва не виявлено забруднених територій

радіонуклідами та вибухонебезпечними предметами.

Так на території діяльності надлісництва небезпеку можуть становити знищені повітряні цілі які після збиття не здетонували та можуть знаходитися на території лісових масивів Миргородського надлісництва. В разі виявлення працівниками таких об'єктів вони зобов'язані повідомити органам ДСНС із зазначенням точного місця перебування небезпечного об'єкта, діяти відповідно до затвердженої програми моніторингу забруднених/імовірно забруднених територій вибухонебезпечними предметами в зоні діяльності Миргородського надлісництва.

6.7. Дотримання принципу невиснажливості

Відповідно до статті 34 Лісового Кодексу України «організація лісового господарства має своїм завданням забезпечувати ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку з урахуванням природних та економічних умов, цільового призначення, лісорослинних умов, породного складу лісів, а також функцій, які вони виконують».

Розроблений проект лісовпорядкування відповідає основним принципам сталого ведення лісового господарства: відповідність чинному законодавству України та угодам, ратифікованих Україною; лісогосподарські заходи спрямовуються на багатоцільове використання продуктів і функцій лісу з метою підвищення економічної складової та отримання екологічних і соціальних вигод; збереження лісового біорізноманіття, унікальних лісових систем; розроблення системи заходів з ведення лісового господарства, їх вчасне оновлення і уточнення; постійне спостереження за станом лісів, контроль за виконанням лісогосподарських заходів; збереження лісів, які мають природоохоронне значення.

У матеріалах лісовпорядкування дається якісна і кількісна характеристика кожної лісової ділянки, комплексна оцінка ведення лісового господарства, що є основою для розроблення на засадах сталого розвитку проекту організації та розвитку лісового господарства відповідного об'єкта лісовпорядкування.

Проект організації та розвитку лісового господарства передбачає екологічно обґрунтоване ведення лісового господарства і розробляється відповідно до нормативно-правових актів, що регулюють організацію лісовпорядкування.

Лісокористувач, який здійснює планування, організацію, ведення лісового господарства і використання лісових ресурсів, з урахуванням господарського призначення лісів і природно- кліматичних умов, зобов'язаний забезпечувати безперервне, невиснажливе і раціональне використання лісів для планомірного задоволення потреб виробництва і населення в деревині та іншій лісовій продукції.

Згідно статті 71 Лісового Кодексу України «лімітом заготівлі деревини в порядку рубок головного користування є затверджена в установленому порядку розрахункова лісосіка. Заготівля деревини в порядку рубок

головного користування в розмірах, що перевищують розрахункову лісосіку, забороняється».

Відповідно до статті 43 Лісового Кодексу України «розрахункова лісосіка – щорічна науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка затверджується для кожного власника, постійного користувача лісів окремо за групами порід, виходячи з принципів безперервності та невиснажливості використання лісових ресурсів».

Показники загальної середньої зміни запасу та фактичних обсягів заготівлі деревини необхідно піддавати систематичному аналізу з метою їхнього порівняння для забезпечення невиснажливого рівня у довгостроковій перспективі. Необхідно, щоб обсяг заготівлі деревної продукції лісу не перевищував невиснажливого рівня у довгостроковій перспективі, а заготовлену лісову продукцію необхідно ефективно використовувати.

Моніторинг рівня невиснажливого використання ресурсів лісу при регулярному зборі і накопиченні даних з подальшим аналізом забезпечить прогноз змін показників для прийняття управлінських рішень.

Зважаючи на вище зазначене, вбачається, що поняття кількісного показника невиснажливості визначається, як відношення загального обсягу заготовленої деревини від усіх видів рубок до показника загальної середньої зміни запасу (річного приросту) визначеного у матеріалах базового лісовпорядкування.

Для встановлення показника невиснажливості (у %) використовуються матеріали проекту організації та розвитку лісового господарства, дані безперервного лісовпорядкування, а також відомості з ЕОД, які підтверджуються щомісячною звітністю по заготівлі деревин виробничими підрозділами.

Обрахунок невиснажливого рівня річного обсягу заготівлі деревини проводиться один раз на рік (як правило у кінці року) профільним спеціалістом лісового господарства згідно визначеної форми (Додаток 1) де проводиться порівняльна оцінка планових та фактичних об'ємів заготівлі деревини від рубок головного користування та рубок догляду і формування лісів, а також порівняльна відсоткова оцінка загального фактичного обсягу заготівлі деревини та річного приросту.

За наявності перевищення рівня невиснажливості ведення лісокористування, інженерно-технічний персонал повинен відреагувати на перевищення і, залежно від кожного конкретного випадку:

- оцінити необхідність прийняття будь-яких дій щодо усунення причин перевищення рівня невиснажливості, з тим, щоб вона не повторювалася або не виникала ще;

- вжити заходів щодо коригування та виправлення перевищення рівня невиснажливості шляхом зараховування об'ємів заготівлі у рахунок не використаного обсягу заготівлі попередніх років, або враховувати об'єми заготовленої деревини які перевищили рівень невиснажливості в плануванні обсягів заготівлі наступного року;

- після коригувальних дій проводити частіший моніторинг – два рази на

рік.

Результати моніторингу використовуються у формування планових заходів на наступний рік, а також задля пошуку інших шляхів та методів невиснажливого використання деревних ресурсів.

7. Моніторинг лісів

7.1. Методика моніторингу

Основні завдання оперативного моніторингу – дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання, в тому числі і в межах ідентифікованих ОЦЗТ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗТ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами, дотримання самих меж ОЦЗТ тощо. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт; тощо.

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того, чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Дані, зібрані під час цього моніторингу, можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу або супутніх спостережень.

Методи моніторингу збереження ОЦЗ: обстеження популяцій видів, що охороняються; обстеження оселищ; обстеження пралісів і старовікових лісів; обстеження генетичних резерватів; обстеження рослинності (дослідження індикаторних видів, вимірювання структури рослинності) – для ОЦЗ 1 і ОЦЗ 3; моніторинг ерозії ґрунтів; моніторинг рівнів седиментації води у природних водоймах; обстеження структури рослинності, ключової для запобігання ерозії (стан деревного та надґрунтового покриву) – для ОЦЗ 4; інтерв'ю із зацікавленими сторонами.

Під час моніторингу загроз відстежуються внутрішні та зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється, чи виникли нові загрози. Моніторинг загроз включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загрози (наприклад, моніторинг якості води) на ОЦЗТ, загрози, додатково зафіксовані під час оперативного моніторингу (наприклад, виявлення спалаху ентомошкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, НУО тощо) та експертами.

Методи моніторингу загроз: аналіз результатів патрулювання лісів силами лісової охорони (зокрема, динаміка незаконних рубок) та результатів

лісопатологічних обстежень (динаміка розвитку шкідників та хвороб лісу); аналіз оперативного моніторингу за станом лісів; моніторинг інвазійних видів; аналіз частоти злив та повеней; тощо.

Під час проведення моніторингових досліджень слід враховувати охоронний статус видів тварин за списками: Червона книга України (категорії прийняті у виданні 1994 р.); МСОП – Червоного списку IUCN; ЄЧС Європейського Червоного списку (European Red List, 1991, категорії наведені в Червоній книзі України (1994)); II-го або III-го Додатків Конвенції (Бернської) про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування у Європі (1979); CITES I, II - видів, включених до I-го або II-го Додатків Конвенції (Вашингтонської) про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення (1973); видів, включені до I-го або II-го Додатків Конвенції (Боннської) про збереження мігруючих видів диких тварин; регіональних червоних списків.

Результати проведеного моніторингу доцільно подавати в табличній формі.

Таблиця 7.1. Результати проведеного моніторингу

Вид моніторингу	Методика проведення	Документи з результатами моніторингу
Моніторинг для виявлення та опису впливів господарської діяльності на довкілля		
Результати діяльності з відновлення (критерій 10.1)	«Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів»	Плани лісових культур, Книга лісових культур, Матеріали інвентаризації лісових культур, Матеріали переведення у вкриту лісом площу
Використання для відновлення видів, які добре екологічно адаптовані до лісорослинних умов (критерій 10.2)		
Інвазивність або інші негативні впливи, пов'язані з будь-якими чужорідними видами в межах одиниці господарювання та поза нею (критерій 10.3)		
Підтвердження відсутності використання генетично модифікованих організмів (критерій 10.4)		
Результати лісівничої діяльності (критерій 10.5)	«Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України», «Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів»	Акти відведення лісосік, Акти огляду місць використання лісових ресурсів, Зведена відомість проектів лісових культур та природного поновлення.
Вплив на довкілля при використанні: - добрив (критерій 10.6) - пестицидів (критерій 10.7) - засобів біологічного контролю (критерій 10.8)	Відповідно до розробленого плану в разі використання	Журнал обліку застосування пестицидів
Впливи небезпечних природних явищ (пожеж) (критерій 10.9)	Правила пожежної безпеки в лісах України, Постанова КМУ від 7 квітня 2023 р. № 313	Журнал обліку лісових пожеж, Акти про лісові пожежі

Вид моніторингу	Методика проведення	Документи з результатами моніторингу
Впливи розвитку інфраструктури, транспортної та лісівничої діяльності на рідкісні види та види, що перебувають під загрозою зникнення, на їхні оселища, екосистеми, ландшафтні цінності, воду та ґрунти (критерій 10.10)	Відповідно до ст. 39 Закону України «Про тваринний світ»	Документація з будівництва доріг та розвитку інфраструктури
Впливи заготівлі та вилучення деревини на недеревинну лісопродукцію, цінності довкілля, ліквідні відходи деревини та інші види продукції та послуги (Критерій 10.11)	«Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України»	Акти відведення лісосік, Акти огляду місць використання лісових ресурсів
Моніторинг для виявлення та опису соціальних впливів господарської діяльності		
Докази незаконних або недозволених видів діяльності (Критерій 1.4)	Кодекс України про адміністративні правопорушення, Лісовий кодекс України, Закон України про охорону навколишнього природного середовища	Книга обліку лісопорушень, Річний звіт про лісопорушення
Відповідність застосуванню законів, місцевим законам, ратифікованим міжнародним конвенціям та обов'язковим нормам і правилам (Критерій 1.5)	1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-ІУ 2. Закон України «Про підприємство» від 07.02.1991 р. № 698-ХІІ 3. Закон України про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 р. № 5007Л/І	Угоди купівлі-продажу, ТТН
Вирішення спорів і скарг (Критерії 1.6, 2.6 і 4.6)	ЗУ «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» Колективний договір, ЗУ «Про звернення громадян»	Журнал обліку звернень громадян, СЕД
Програми та види діяльності, що стосуються прав працівників (Критерій 2.1)	Трудовий кодекс України, Колективний договір ДП «Ліси України»	Статут ДП «Ліси України»
Гендерна рівність, сексуальні домагання та тендерна дискримінація (критерій 2.2)	Законодавство України в сфері забезпечення тендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема, Конституції України, ЗУ «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».	Накази про зарахування на роботу, Протоколи зборів профспілки, договори підяду, тексти конвенцій МОП
Програми та види діяльності, що стосуються охорони праці та техніки безпеки (критерій 2.3)	Закон України «Про охорону праці» складається з цього Закону, Кодекс законів про працю України.	Журнал реєстрації Інструктажів з охорони праці, Інструкції розроблені для підприємства
Виплата заробітної плати (критерій 2.4)	Закон України «Про оплату праці»	Розрахункова відомість виплати заробітної плати
Навчання працівників (критерій 2.5)	Закон України «Про професійний розвиток працівників», Кодекс	Особові картки працівників, документи про перепідготовку та

Вид моніторингу	Методика проведення	Документи з результатами моніторингу
	законів про працю України»	підвищення кваліфікації працівників
Здоров'я працівників, яке піддається дії пестицидів, за умови їх застосування (критерій 2.5 і критерій 10.7)	Наказ Міністерства охорони здоров'я України 03.08.1988 №21, документ МОП (Безпека при використанні хімічних речовин на виробництві»	Журнал інструктажів з гігієни та безпеки праці, Інструкція з безпеки праці при використанні пестицидів.
Виявлення місцевих громад та їхніх законних прав (критерій 4.1)	ЗУ «Про місцеве самоврядування»	Перелік визначених місцевих громад і тих громад, які можуть бути зачеплено господарською діяльністю. Документація, що свідчить про залучення громад чи їх вповноважених представників
Повне виконання умов юридично обов'язкових угод (критерій 4.2)	ЗУ «Про місцеве самоврядування»	Журнал реєстрації звернень громадян, Книга звернень громадян. Протоколи лісовпорядкувальних нарад.
Стосунки з громадами (критерій 4.2)	ЗУ «Про місцеве самоврядування»	Документи, що стосуються інформування місцевих громад про поточну та заплановану лісовгосподарську діяльність
Охорона місць особливого культурного, екологічного, економічного, релігійного або духовного значення для місцевих громад (критерій 4.7)	Закон України Про землі рекреаційного призначення, Закон України Про охорону культурної спадщини. Закон України Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року, Закон /країни Про оцінку впливу на довкілля	Перелік місць особливого культурного, екологічного, економічного, релігійного або духовного значення для місцевих громад. Задokumentовані заходи з охорони місць особливого культурного, екологічного, економічного або релігійного значення
Місцевий економічний і соціальний розвиток (Критерій 4.2, Критерій 4.3, Критерій 4.4, Критерій 4.5)	Комунальні лісовгосподарські підприємства, місцеві громади інформаційний довідник.	Журнал реєстрації звернень громадян, Книга звернень громадян. Протоколи лісовпорядкувальних нарад. Договори з підрядниками та постачальниками, стратегічний план підприємства.
Отримання різноманітних вигід та/або продукції (критерій 5.1)	Вимоги процедури ГБС-РИО-ЗО- 106	Форма №3-лг, Форма №10-лг

Вид моніторингу	Методика проведення	Документи з результатами моніторингу
Збереження та/або посилення екосистемних послуг (критерій 5.1)	Вимоги процедури РБС-РіЮ-ЗО- 306, Карпіщенко О.І Стратегічне планування: навч. посіб, Горелов Д.О. Стратегія підприємства: навч.-метод. посіб	Звіти про виробництво продукції, виготовленої підприємством із ресурсів лісу (Форма №3-лг, Форма №10-лг)
Фактичні у порівнянні із запланованими річні обсяги заготівлі деревної та недеревної лісопродукції (критерій 5.2)	Проект організації і розвитку лісового господарства, «Інструкції про порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів» №1267/18562 Затв.16.12.2010 р.	Матеріали санітарних та лісопатологічних обстежень, Звітні дані про обсяги рубок, Журнал видачі лісових квитків, огляду місць заготівлі деревини та недеревинної лісової продукції
Використання місцевої переробки, надання послуг та виробництва доданої вартості (критерій 5.4)	Проект організації і розвитку лісового господарства, Проект міжнародної технічної допомоги «МІСЦЕВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК МІСТ УКРАЇНИ»	Стратегічний план підприємства, Перелік споживачів продукції підприємства, Договора
Довготермінова економічна життєздатність (критерій 5.5)	Національна економічна стратегія на період до 2030 року, Господарського кодексу України	Лісовпорядкувальний проект (Проект організації і розвитку лісового господарства). Виробничо-фінансовий план
Категорії 5 і 6 особливих цінностей для збереження, що визначені в Критерії 9.1.	Про затвердження ознак з особливо цінних для збереження територій (ОЦЗТ), х визначення, охорону моніторинг	Задokumentовані результати оцінювання: стану ОЦЗ (в т.ч. ОЦЗТ від яких вони залежать), ефективності заходів, виконаних на ОЦЗТ.
Цінності довкілля та екосистемні функції, в т.ч. депонування та утримування вуглецю (Критерій 6.1); включаючи ефективність визначених та вжитих заходів із запобігання негативним впливам господарської діяльності на цінності довкілля, пом'якшення таких впливів і відновлення цих цінностей (Критерій 6.3)	Інструкція з оцінки можливого соціального та екологічного впливу лісгосподарських заходів, що плануються, та екологічних наслідків проведених лісгосподарських заходів	Документи «Оцінка екологічних наслідків проведення лісгосподарського заходу»
Рідкісні види та види, що перебувають під загрозою зникнення, та ефективність вжитих заходів з охорони таких видів та їх оселищ, (Критерій 6.4)	Про виявлення рідкісних видів, охорону і моніторинг Положення про виявлення та реєстрацію рідкісних зникаючих видів флори і фауни у лісовому фонді	Результати моніторингу рідкісних і зникаючих видів флори і фауни

Вид моніторингу	Методика проведення	Документи з результатами моніторингу
Репрезентативні ділянки та ефективність вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (Критерій 6.5)	Законі України «Про природно-заповідний фонд України», Конвенції про охорону біологічного різноманіття Положення (паспорти) та охоронні зобов'язання для об'єктів ПЗФ, розташованих на одиниці господарювання.	Перелік виділених репрезентативних ділянок.
Аборигенні види, що трапляються природно та біологічне різноманіття, а також ефективність вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (Критерій 6.6)	Лісовпорядкувальний проект Таксаційні описи. Карта поділу лісів підприємства на категорії.	Паспорти генетичних резерватів, постійних лісонасінневих ділянок. Книга лісових культур. Проекти лісових культур. Проект мисливського впорядкування. Звіти про лісопорушення. Статистична звітність щодо ведення мисливського господарства Переліки організацій (користувачів), мисливські угіддя
Природні водотоки, водойми, кількість та якість води, а також ефективність вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (Критерій 6.7)	Інструкція з впорядкування лісового фонду України	Проект організації та розвитку лісового господарства
Ландшафтні цінності та ефективність вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (Критерій 6.8)	Інструкція з впорядкування лісового фонду України	Проект організації та розвитку лісового господарства
Перетворення природних лісів на плантації або на землі, не пов'язані з веденням лісового господарства (Критерій 6.9)	Інструкція з впорядкування лісового фонду України	Проект організації та розвитку лісового господарства
Категорії 1-4 особливих цінностей для збереження, визначені згідно з Критерієм 9.1 та ефективність вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення.	Про затвердження ознак особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ), їх визначення, охорону і моніторинг	Задokumentовані результати оцінювання: стану ОЦЗ (в т.ч. ОЦЗТ, від яких вони залежать), ефективності заходів, виконаних на ОЦЗТ.
Рівень забруднення одиниці господарювання радіонуклідами.	Рекомендації по веденню лісового господарства в умовах радіоактивного забруднення	Карти рівнів радіаційного забруднення

7.2. Періодичність

В залежності від видів запроєктованих заходів та строків на їх виконання, моніторинг результатів можна проводити кожного місяця, кварталу та півріччя зважаючи на показники підтвержені місячними звітами.

7.3. Показники

Структура системи моніторингу повинна включати наступні показники:

- екологічні показники – стан лісів, біорізноманіття, природне поновлення, санітарний стан, наявність інвазійних видів, стан водних ресурсів та інші (перелік санітарних заходів та стан їх реалізації; відомість природнього поновлення при оформленні матеріалів відводів на суцільні рубки; кількість спожитої води для технічних робіт по вирощуванню посадкового матеріалу);

- виробничі показники - обсяги лісозаготівлі, лісовідновлення та лісорозведення, площі рубок, використання недеревних ресурсів, ефективність протипожежних заходів, приживлюваність лісових культур та інші (книга обліку рубок, книга лісових культур, місячні звіти по об'ємах проведених робіт, книга реєстрації лісових пожеж, книга чергового у пожежонебезпечний період, інвентаризація лісових культур та інше);

- соціально-економічні показники - працевлаштування місцевого населення, створення доданої вартості на місцевому рівні відповідно до масштабу, інтенсивності та ризику, залучення місцевих громад тощо (проведення оглядів насаджень для планування лісогосподарського заходу, штатна чисельність працівників у Миргородському надлісництві).

7.4. Документування результатів, у тому числі картування

З документацією, результатами моніторингу можна ознайомитись безпосередньо за відповідним запитом до Миргородського надлісництва, а також у скороченому варіанті (у зв'язку із урахуванням конфіденційності інформації) на офіційному сайті ДП «Ліси України».

8. Соціальні аспекти

8.1. Права працівників, гігієна та безпеки праці, гендерна рівність, як це визначено в принципі 2

Практика та умови працевлаштування працівників відповідають усім принципам та правам на працю або їх дотримання, що охоплені вісьмома Конвенціями МОП про працю як визначено в Декларації МОП про основні принципи і права на працю.

Розроблено та доведено до працівників і виконуються правила гігієни та безпеки праці на лісогосподарських роботах.

Колективний договір - угода, яка укладається між власником або уповноваженим органом (особою) і одним або кількома профспілковими чи іншими уповноваженими на представництво трудовим колективом, органами, а у разі відсутності таких органів — представниками трудящих, обраними та уповноваженими трудовим колективом. Колективний договір є результатом соціального партнерства та діалогу на локальному рівні.

Колективний договір укладається відповідно до чинного законодавства (ст. 10—20 Гл. 2 КЗпП України, ЗУ "Про колективні договори і угоди" та ін.) та узятих сторонами зобов'язань і має на меті регулювання виробничих, трудових і соціально- економічних відносин, а також узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів.

Гендерна дискримінація у працевлаштуванні, можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залучення та господарської діяльності у Миргородському надлісництві відсутня.

8.2. Охорона праці

Охорона праці в лісовому господарстві - це система заходів для забезпечення безпечних умов праці під час лісогосподарських робіт, таких як лісопосадка, догляд за лісом та заготівля деревини. Вона включає дотримання правил пожежної безпеки, використання сучасного та справного обладнання, забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, а також організацію робіт з урахуванням погодних умов та особливостей рельєфу. Важливим є також проведення інструктажів та дотримання санітарно-гігієнічних норм.

Основні аспекти охорони праці в лісовому господарстві:

- **Пожежна безпека:**
  - Розробка та дотримання правил пожежної безпеки в лісах.
  - Проведення інструктажів серед працівників з протипожежної безпеки.
- **Правила проведення лісосічних робіт:**
  - Організація робіт відповідальними особами, які пройшли перевірку знань з безпечного ведення робіт.
  - Забезпечення працівників необхідним інструментом для спилювання та обробки дерев.
  - Облаштування побутових приміщень для відпочинку та обігріву.
- **Безпека під час роботи з машинами:**
  - Дотримання правил експлуатації лісогосподарських машин, зокрема під час руху, на перешкодах і при роботі з навісним обладнанням.
  - Забезпечення безпечної відстані для працівників від працюючих машин.
- **Екологічні аспекти:**
  - Робота в зоні забруднення радіоактивними речовинами вимагає особливих заходів безпеки, таких як проведення робіт за нарядом-допуском.
- **Загальні вимоги:**
  - Роботи повинні припинятися за несприятливих погодних умов, таких як сильний вітер, гроза, злива або погана видимість.
  - Надання працівникам засобів індивідуального захисту.
  - Дотримання санітарно-гігієнічних норм та вимог, як зазначено в нормативних актах України.

8.3. Взаємодія з громадами

Сторона, чий інтереси зачеплено (Affected stakeholder): Будь-яка особа, група осіб або організація, яка є або може бути об'єктом впливу діяльності одиниці господарювання. Прикладом (невичерпним) може бути особа, група осіб або організацій, розташованих поруч із одиницею господарювання (наприклад, власники земель, розташованих нижче за течією).

Сторонами, чий інтереси зачеплено, можуть бути, наприклад:

- Місцеві громади;
- працівники;
- люди, що мешкають у лісі;
- суміжні землекористувачі;
- місцеві переробники лісової продукції;
- місцеві комерційні структури;
- власники прав на землеволодіння і користування, зокрема землевласники;
- організації, уповноважені діяти або відомі як такі, що діють від імені сторін, чий інтереси зачеплено, наприклад соціальні або екологічні НУО, профспілки, тощо.

Зацікавлена сторона (Interested stakeholder): Будь-яка особа, група осіб або організація, яка виявляє інтерес або відомо, що вона має інтерес до діяльності одиниці господарювання.

Зацікавленими сторонами можуть бути, наприклад:

- природоохоронні організації, наприклад, довкільні неурядові організації;
- організації працівників, наприклад, профспілки;
- організації з прав людини, наприклад, соціальні неурядові організації;
- проекти місцевого розвитку;
- органи місцевої влади;
- державні урядові відомства, що діють в регіоні;
- національні офіси FSC®;
- експерти з конкретних питань, наприклад, з особливих цінностей для збереження.

Миргородське надлісництво проводить інформування місцевих органів самоврядування і громадськості про плани розвитку лісового господарства та використання лісових ресурсів, про заплановані лісгосподарські заходи та очікувані екологічні і соціальні наслідки такої діяльності, а також консультації між представниками Миргородського надлісництва та представниками місцевого населення та інших зацікавлених сторін щодо господарської діяльності Миргородського надлісництва для запобігання виникнення конфліктних ситуацій.

Миргородське надлісництво запрошує представників органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін до обговорення проекту організації лісового господарства та планів розвитку Миргородського

надлісництва.

8.4. Вирішення конфліктів

Всі Спори і розбіжності, або інші суперечки які можуть виникнути при взаємодії між Постачальником і Споживачем будуть вирішуватися шляхом переговорів і консультацій. У випадку неможливості досягнення згоди Сторін в процесі переговорів і консультацій, Сторони мають право звернутися із заявою про вирішення спорів в Регулятора або його територіального підрозділу і / або передати спір до господарських судів України. Врегулювання суперечок Регулятором або його територіальним підрозділом здійснюється відповідно до затвердженого Регулятором порядку. Звернення до регулятора або його територіального підрозділу не позбавляє Сторони права на вирішення спору в судовому порядку.

Начальник Миргородського надлісництва
філії «Слобожанський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Артем РЯБУХІН